

Artur Pawłowski

OPowieści TURYSTYCZNE

Zaproszenie do Roztoczańskiego Parku Narodowego

Roztoczański Park Narodowy został utworzony w 1974 r. Jest to park o charakterze puszczańskim, a najcenniejsze zbiorowiska leśne to buczyna karpacka i bór jodłowy. Park położony jest w pobliżu Zwierzyńca. Wiele tu się ostatnio zmieniło.

Naszą bazą wypadową będzie właśnie Zwierzyniec. Centrum tej miejscowości to okolice stawu Kościelnego z pięknie położonym na wyspie barokowym kościółkiem. Niedawno, po latach remontu, został on ponownie udostępniony wiernym. Warto wspomnieć, że podczas letnich nocy świątynia jest oświetlana reflektorami, wyglądając wówczas niesamowicie. W pobliżu stawu znajduje się park, na jego skraju głąz z piaskowca upamiętniający zmagania z plagą szarańczy. Obok znana stałym bywalcom Zwierzyńca - lodziarnia.

Stąd wędrujemy dalej ul. Browarną. Mijamy budynki dawnego zarządu Ordynacji Zamojskiej, browar, a za zakrętem szosy - na wzgórzu z prawej - willę pleniopotenta Ordynacji, będącej obecnie siedzibą Roztoczańskiego Parku Narodowego. Nieco dalej - z lewej - oddany niedawno do użytku ośrodek edukacyjno-muzealny parku. Udajemy się tam. Uwaga! Wstęp do Parku jest płatny, a bilety kupuje się właśnie we wspomnianym muzeum. A później...

Ścieżki dydaktyczne: wydmą do stawów „Echo” (2 km) i na Piaseczną Górę (3 km)

Ścieżka rozpoczyna się przy muzeum RPN. Należy przejść ze jego budynkiem ścieżką przez furtkę w stronę lasu. Tam pie-

rszy drewniany drogowskaz i początek wydm. Trasa bardzo malownicza. Z czasem po lewej, widok na płynący w dół strumień. Wydmą docieramy na skraj stawów „Echo”. Stąd udajemy się w prawo do szosy Zwierzyniec-Sochy. W pobliżu oznakowany początek ścieżki na Piaseczną Górę - kolejny etap naszego spaceru. Idąc leśnym duktem przecinamy ścieżkę na Bukową Górę (przy pomniku zamordowanych w okresie okupacji leśników). Z czasem rozwidlenie. Można stąd udać się dalej tą samą drogą, lub - to ciekawsza opcja - skrócić w lewo podchodząc na wzniesienie Piasecznej Góry - tam punkt widokowy. Ze ścieżki powrócimy w Zwierzyncu w pobliżu stawu Kościelnego.

Ścieżka dydaktyczna na Bukową Górę (8 km)

Jej początek znajduje się przy muzeum RPN. W początkowym odcinku przechodzimy obok pomnika pamięci leśników. Wędrujemy tzw. „drogą pałacową”. Ścieżka składa się z następujących przystanków przyrodniczych: 1-bór sosnowy suchy; 2-bór sosnowy świeży; 3-bór jodłowy; 4-strefa przejściowa pomiędzy 3 a 5; 5-buczyna karpacka. Na szczycie punkt widokowy. Dalej schodzimy, za znakami do wsi Sochy (w pobliżu pomnika upamiętniającego pacyfikację tej wsi z 1943 r.). Stąd szosą powracamy do Zwierzyńca.

Wojda i Jarugi

Podjeżdżając autobusem ze Zwierzyńca do Zamościa (trasa przez Kosobudy) wysiadamy w Wólce Wieprzeckiej. Przystanek znajduje się w pobliżu miejsca, gdzie w prawo odbiega szosa do wsi Szewnia (potrzebna mapa!). Szosą tą przechodzimy ok. 1 km do początku ścieżki dydaktycznej do Wojdy. Znakowana drewnianymi drogowskazami prowadzi przez piękne lasy, na skraju wąwozów. Ścieżka składa się z następujących przy-

stanków przyrodniczych: 1-skraj lasu i zbiorowisko z dębem szypułkowym; 2-zbiorowisko grądów z sosną; 3-buczyna karpacka; 4-buczyna z dużym udziałem jodły; 5-buczyna w odmianie zboczowej i buczyna z młodym bukiem; 6-punkt widokowy „uroczyisko Wojda”.

W pobliżu punktu widokowego napotykamy znaki czerwone szlaku partyzanckiego (Krynice-Szperówka). Stąd mamy dwie możliwości wędrowki.

1. Krótsza (dla leniwych), wiedzie za znakami szlaku w lewo (wsch.). Wędrując przez lasy parku docieramy do wsi Wojda, miejsca bitwy partyzanckiej stoczonej z okupantem przez Bataliony Chłopskie 30 XII 1942 r. Napotykamy tu znaki szlaku zielonego im. A. Wachniewskiej (Zwierzyniec-Florianka). Za nimi udajemy się w lewo (na pn). Po krótkim odcinku na skraju lasu wkraczamy w świat malowniczych wąwozów powracając do wsi Szewnia Dolna. Stąd 1 km szosą i już jesteśmy przy przystanku PKS w Wólce Wieprzeckiej, skąd powracamy autobusem do Zamościa. Razem ten wariant trasy: 8 km.

2. Dłuższa, wiedzie za znakami szlaku w prawo (zach.). Niewielkim zagajnikiem, później polanami, docieramy do wsi Kosobudy (tu przystanek PKS, 5 km trasy). Za wsią skręt w prawo, w lasy Roztoczańskiego PN. Docieramy do utwardzanej drogi, na rozwidleniu w lewo. Niebawem wkraczamy do jednego z najbardziej urokliwych zakątków parku - uroczyska Jarugi. Idziemy tzw. Białą Drogą wśród pięknej buczyny. Mijamy gajówkę Dębowiec. Za lasem wspinamy się na wysokie wzniesienie - piękne widoki! A stąd już blisko - bez znaków - do stacji PKP, lub - wędrując dalej szlakiem (1 km) - do dworca PKS. Razem ten wariant trasy: 16 km.

Ścieżka dydaktyczna na wzgórze Polak (3 km)

Ze Zwierzyńca udajemy się autobusem do przystanku PKS „gajówka Panasówka”

(szosa Zwierzyniec-Biłgoraj). Odnajdujemy tu znaki żółte szlaku roztoczańskiego Zwierzyniec-Bidaczów Stary. Udając się za nimi na zach. wkraczamy w las. Napotykamy drewniany drogowskaz, to początek ścieżki dydaktycznej na wzgórzu Polak. Wśród pięknego lasu prowadzi ona do alei pomnikowych drzew - starych buków i jodeł o obwodzie pnia przekraczającym 4 m. Tam ze skraju lasu zobaczymy niewielki zagajnik na szczycie wzniesienia wśród pól. Znajduje się tam kamień pamiątkowy, postawiony w miejscu stacjonowania powstańczego sztabu dowodzenia. Sztab ten mieścił się właśnie tu podczas zwycięskiej bitwy stoczonej 3 września 1863 r. przez zgrupowania „Lelwela” i „Ćwika” z Moskalami. Stąd za drogowskazami powracamy do szosy Zwierzyniec-Biłgoraj, u stóp wzniesienia Kamieńca (z charakterystyczną wieżą telefonii komórkowej na szczycie). Wzgórze to stanowi punkt widokowy, warto wspiąć się na nie - prowadzą tam dwie dogodne drogi.

Na skraju wsi Panasówka szlak skręca w prawo, my idziemy nadal prosto wzdłuż szosy dochodząc do przystanku PKS, skąd powracamy autobusem do Zwierzynca.

Szlak im. A. Wachniewskiej Zwierzyniec-Florianka, znaki zielone, 67 km

Jedną z najnowszych propozycji turystycznych Roztocza, szlak noszący imię

malarki i popularyzarki Roztocza - Aleksandry Wachniewskiej. Trasa prowadzi głównie przez tereny leśne. W swej najważniejszej części (Zwierzyniec Rudka - Majdan Kasztelański) wiedzie bądź bezpośrednio granicą Roztoczańskiego Parku Narodowego, bądź w jej pobliżu. Później szlak przecina pola dochodząc do Górecka Kościelnego i dalej wiedzie przez Puszcę Solską do Tereszpoli i ponownie przez pola Florianki i granicy RPN. Szlak bardzo ładny, przy czym szczególnie wyróżnić należy odcinek z Wólki Wieprzeckiej do szosy w Bondyrzu (w pobliżu wsi Guciów z niewielkim prywatnym skansenem). Omawiana trasa składa się z 3 etapów:

I. Zwierzyniec (muzeum RPN) - zalew w Rudce - Tartaczna Góra - Gajówka Czarny Wygon - Skaraszów - Wólka Wieprzecka PKS, 24 km.

II. Wólka Wieprzecka PKS - Szewnia Dolna - Wojda - Bliżów - Bondyż - Lasow-

ce - Huta Stara - Potok Senderki - Józefów Roztoczański PKP, 26 km.

foto: Autor

III. Józefów Roztoczański PKP - Majdan Kasztelański - Górecko Kościelne - Tereszpol Kukielki - Florianka, 19 km. Uwaga! Trzeba doliczyć jeszcze przejście z Florianki do Zwierzynca za znakami czerwonymi szlaku „krawędziwego” (dodatково 9 km).

***

Do Zwierzynca dojechać można koleją (linia Lublin-Belzec) lub autobusami (połączenia z Zamościa i Biłgoraja). Noclegi na camping „Echo” (ul. Biłgorajska), w hotelu nadleśnictwa (ul. Parkowa), sezonowym schronisku PTSM (ul. Partyzantów), czy też powstających ostatnio kwaterach agroturystycznych i pensjonatach.